

KSIEGOWI Kodeks etyki zawodowej

Rzetelne prowadzenie ksiąg daje korzyści

Od kilku lat obserwuje się ogólnoswiatowy kryzys moralny. W wielu dziedzinach etyka stała się niewygodnym ograniczeniem. Także księgowi na każdym etapie swojej pracy mogą sprzeniewierzyć się etyce.

Odpowiedzialność za księgi rachunkowe i sprawozdania finansowe łączy się nierozdzielnie zarówno z etyką zawodu księgowego, jak i etyką biznesu. Toczą się obecnie na ten temat dyskusje. Podejmowane są próby tworzenia kodeksów etycznych. Księgowi doczekali się kodeksu zawodowej etyki w rachunkowości. Nasuwają się jednak pytania i wątpliwości. Dlaczego należy przypominać zasady etyki oraz tworzyć kodeksy i standardy etycznych zachowań? Jakie wymierne korzyści uzyskują przedsiębiorstwa w związku z ich wdrożeniem w swoich firmach? Czy ludzie są skłonni do przestrzegania norm etycznych w sytuacji,

gdy wprowadza się je w formie kodeksu honorowego, a nie narzuca prawem?

Uczciwy księgowy

Ze względu na pełnioną w przedsiębiorstwie funkcję księgowych powinna cechować: obowiązkowość, uczciwość, fachowość, systematyczność, odpowiedzialność, lojalność wobec właściciela i kierownictwa jednostki. Czy jednak zawsze tak jest?

Od kilku lat obserwuje się ogólnoswiatowy kryzys moralny. W wielu dziedzinach etyka stała się niewygodnym ograniczeniem, czasami wręcz budowane są standardy działań bez przestrzegania jej zasad lub z ich naruszeniem w imię partykularnych, komercyjnych interesów. Słynne są afery związane z firmami Enron, WorldCom. Przeprowadzane tam manipulacje funkcjonowały kilka lat pod okiem audytorów uważanych za strażników uczciwości.

Skandale te, ze względu na wielkość firm, spowodowały wielomilionowe straty dla akcjonariuszy, pracowników, kontrahentów i miały niemały wpływ na amerykańską gospodarkę.

A czy księgowy, pracujący w mniejszej firmie, sporządzający sprawozdania opiewające na mniejszą wartość aktywów, może postępować nieetycznie, gdyż jego firma nie jest strategiczna dla państwa? Wiele osób być może odpowie, że nawet jeśli zrobi coś nie do końca zgodnego z zasadami, to przecież nic się nie stanie. Czy na pewno?

Wymagana rzetelność

Podstawę pracy księgowego stanowi polityka (zasady) rachunkowości. Codziennie powinien rzetelnie dokumentować zdarzenia gospodarcze. Każdy z dokumentów wpływa na wizerunek firmy w sprawozdaniach służących celom informacyjnym,

podatkowym, statystycznym. Na każdym etapie można sprzeniewierzyć się etyce. A przecież sprawozdanie, czyli najważniejszy dokument obrazujący sytuację firmy, to niczym fotografia, film, ale powinien być dokumentalny, a nie fabularny.

Księgowy musi zdawać sobie sprawę, iż rzetelne przedstawianie firmy procentuje, daje długoterminnie wymierne korzyści. Wiele przypadków manipulowania sprawozdaniami finansowymi ma swoje źródło w krótkowzrocznym widzeniu szybkich korzyści, oszczędności na fiskusie, bez patrzenia na konsekwencje w przyszłości. Przychodzi jednak moment, gdy sami odczuwamy niedostatek publicznych pieniędzy. A czy my nie jesteśmy po części winni? Wykazując nierzetelny wynik podatkowy, przyczyniamy się do złej sytuacji kasy państwa. Uszczuplając budżet na kilkaset złotych, nie powodujemy

zapaści finansów publicznych, ale jeżeli takich jak my będzie kilka lub kilkadziesiąt tysięcy, to stworzymy pokaźną dziurę.

Osoba zajmująca się rachunkowością winna być odporna na próby negatywnego wpływania na jej pracę. Należy wyrobić markę dobrych księgowych, którzy nie ulegają partykularnym interesom. Oburzamy się, gdy słyszymy o pomyłkach lekarzy, a czy zdajemy sobie sprawę, że nieuczciwie postępujący księgowi mogą doprowadzić do upadku firmy, do zwolnień i tragedii bezrobotnych pracowników? Być może etyka i moralność to staromodne i zapomniane nieco pojęcia, ale jak widać niezbędne w codziennym życiu. ■

■ **RAFAŁ WAWROWSKI**
sekretarz Komisji Etyki
Stowarzyszenia Księgowych
w Polsce